

Kadernota 2027-2030

Mei 2026

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onzekere toekomst	3
Nieuw ravijnjaar 2028	3
Herverdeling gemeentefonds	3
Grote projecten	4
Kadernota	4
 Wijziging begroting 2026	 5
Doorkijk 2027 – 2030	5
 Mutaties	 11
Ontwikkelingen	11
Beleidsvoornemens	15
Dekkingsplan	17
Mutaties Algemene Reserve	20
Samenvattend	20

Inleiding

Onzekere toekomst

De kadernota 2027 verschijnt in een woelige periode. Zowel het nieuwe kabinet-Jetten als de Raad van State waarschuwen dat de economische vooruitzichten onzeker zijn, onder meer door internationale spanningen, waaronder het conflict in het Midden-Oosten en de bredere geopolitieke instabiliteit. Deze factoren kunnen de economische groei en belastinginkomsten onder druk zetten. Daarnaast spelen structurele binnenlandse uitdagingen een grote rol. De Voorjaarsnota van het Rijk benadrukt dat forse investeringen nodig blijven in defensie, woningbouw, stikstofreductie en de aanpak van vergrijzing. De oplopende kosten voor sociale zekerheid – mede door een groeiend aantal arbeidsongeschikten – en de stijgende uitgaven voor asielopvang vergroten de druk op de Rijksbegroting.

Voor gemeenten, inclusief Vlieland, betekent dit dat de financiële ruimte vanuit het Rijk onder spanning staat. Hoewel er meevallers zijn, worden deze landelijk direct ingezet om tegenvallers elders te compenseren. Hierdoor blijft de structurele financiële ruimte beperkt, en blijft het onzeker hoe de gemeentelijke middelen zich in de komende jaren ontwikkelen. Voor Vlieland is deze context van belang omdat landelijke keuzes direct doorwerken in de accressen van het gemeentefonds, de mogelijkheden voor lokaal investeringsbeleid en de ruimte om te blijven investeren in voorzieningen die essentieel zijn voor een kleine eilandgemeente. De combinatie van stijgende kosten, krappe arbeidsmarkten en de noodzaak om te blijven investeren in leefbaarheid, bereikbaarheid en duurzaamheid vraagt om zorgvuldige prioritering. In een tijd waarin het Rijk inzet op behoud van buffers en trendmatig begrotingsbeleid, moet Vlieland anticiperen op mogelijke schommelingen in inkomsten en tegelijkertijd blijven investeren in een toekomstbestendig eiland.

Nieuw ravijnjaar 2028

Het ravijnjaar is het jaar waarin gemeenten geconfronteerd worden met een forse financiële terugval. Aanvankelijk stond dit bekend als 2026, maar na ingrijpen van het kabinet is het ravijn grotendeels gedempt en verschoven naar 2028. Omdat de structurele financiering na 2027 dus opnieuw wijzigt, is 2028 het nieuwe, verwachte ravijnjaar. Gemeenten moeten rekening blijven houden met bezuinigingen op sociaal domein en zorg (zoals de Wmo) in de aanloop naar 2028.

Herverdeling gemeentefonds

De herverdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2027 staat op losse schroeven. Zowel de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) als de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseren om de huidige voorstellen niet ongewijzigd door te voeren, omdat er te veel onzekerheid is over de effecten en er onvoldoende rekening wordt gehouden met de eigen inkomsten van gemeenten.

Op 1 april 2026 heeft de ROB zijn advies Herverdeling Gemeentefonds 2027 aan minister Heerma van BZK overhandigd. Hierin staat dat de compensatie, die de Waddengemeenten krijgen vanwege extra kosten door hun dure fysieke bereikbaarheid, kan worden afgeschaft omdat de inkomsten uit toeristenbelasting van de waddengemeenten veel hoger zijn dan voorheen. Ook de VNG heeft op 17 april 2026 positief over dit voorstel geadviseerd.

Indien dit advies zou worden overgenomen, scheelt dit Vlieland € 488.000 aan algemene uitkering. De fondsbeheerders nemen uiteindelijk het besluit over de herverdeling op basis van de adviezen van de ROB en VNG. De gemeente Texel is voor de Waddengemeenten het

lobbytraject gestart, richting de fondsbeheerders. We hebben hieruit goede hoop kunnen putten dat de fondsbeheerders het advies van de ROB en VNG niet over zullen nemen. Middels een memo aan de raad van 4 mei 2026 hebben wij uw raad op de hoogte gehouden over dit onderwerp en zullen dit ook blijven doen.

Grote projecten

Ondanks de noodzaak om kritisch te zijn op onze uitgaven, zijn we druk bezig met het in kaart brengen en uitwerken van enkele grote opgaven op ons eiland. Projecten waarover u als raad zelf keuzes kunt maken, denk daar bij aan Flidunen, de damwanden in de aanloophaven, gemeentehuis en gemeentewerf, de energietransitie enz.

Op 2 maart 2026 heeft de raad besloten in te stemmen met het scenario Duurzaam renoveren van het sportcentrum Flidunen. Via een amendement is vervolgens besloten om een dekkingsscenario voor het benodigde investeringskrediet uit te werken bij de kadernota 2027. In deze Kadernota vindt u een voorstel om het gehele project als 1 project renovatie te zien en in 25 jaar af te schrijven, waarbij de vervanging van de technische installaties als groot onderhoud zal worden beschouwd en zal worden opgenomen in het MJOP gebouwen en daarmee in de voorziening.

Kadernota

Met de nu voorliggende kadernota schetsen wij de financiële ontwikkelingen en de uitgangspunten van onze inzet voor het komend jaar. Deze uitgangspunten zullen bij het opstellen van de begroting 2027 verder uitgewerkt worden.

De meicirculaire 2026 wordt eind mei verwacht. Bij het definitief opstellen van de begroting 2027 zullen de meest actuele ramingen uit de meicirculaire als uitgangspunt dienen.

Wijziging begroting 2026

Doorkijk 2027 – 2030

Het meerjarenperspectief 2026 – 2029 liet in de begroting 2026 de volgende begrotingssaldi zien:

2026	€ 731.521
2027	€ 228.211
2028	€ 47.600
2029	€ 101.439 -\-

Er zijn (structurele) ontwikkelingen in het begrotingsjaar die aanpassing van de begroting noodzakelijk maken.

Met het vaststellen van deze kadernota worden daarom ook voorstellen tot een 1^e wijziging van de begroting voorgelegd. Na wijziging geeft de begroting 2026 een meer actueel beeld.

Programma	Omschrijving begrotingswijziging	Bedrag 2026 raming	Bedrag 2027 raming	Bedrag 2028 raming	Bedrag 2029 raming	Bedrag 2030 raming
	Resultaat bij begroting 2026	731.521	228.211	47.600	-101.439	-101.439
	1e begrotingswijziging in kadernota					
0	A. Upgrade website Archief	-5.500	0	0	0	0
0	B. Tractor	20.400	0	0	0	0
0	C. Debatrijk	-3.425	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
5	E. Subsidie bibliotheek	-100.000	0	0	0	0
6	F. Jongerenwerker	-44.000	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
5	G. Geitenbode	-24.940	-4.940	-4.940	-4.940	-4.940
6	H. Middelengebruik	0	-28.000	-28.000	0	0
5	I. Flidunen renovatie	-42.238	-42.238	-42.238	-42.238	-42.238
6	J. Begroting na wijziging SoZaWe	-647	-1.184	552	-238	-238
0	K. Key To Finance	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
5	L. Flidunen extra subsidie 2026	-148.800	0	0	0	0
6	N. Maatschappelijke- en vrouwenopvang	9.800	9.800	9.800	9.800	9.800
0	O. Verhoging budget verkiezingen	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
0	P. Pepperflow	-17.100	-17.100	-17.100	-17.100	-17.100
9	Q. Algemene Uitkering	465.000	289.000	235.000	245.000	245.000
5	S. Subsidie Lepelaar	33.333	0	0	0	0
	Prognose resultaat na 1e begrotingswijziging	858.404	407.049	174.174	62.345	62.345
	Onvoorzien indexering en rentestijging begroot 2026	236.000	536.000	775.000	1.011.000	1.011.000
	1e begrotingswijziging in kadernota					
	D. Subsidie Trompschuys	-10.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
	Prognose onvoorzien algemeen indexering na 1e BW 2026	226.000	521.000	760.000	996.000	996.000

Een toelichting op de verschillende wijzigingen;

A. Upgrade website archief zaaknummer 546443 B&W 17-03-2026

Sinds 2017 beschikt het archief van onze gemeente over een eigen website die goed bezocht en gebruikt wordt. Deze site wordt gehost en vormgegeven door het bedrijf Vitec Memorix (voorheen Picturae). Inmiddels is de diverse software die gebruikt wordt voor de vormgeving en inhoud van de site achterhaald en deze wordt vervangen door een nieuw systeem dat door Vitec zelf is ontwikkeld.

De nieuwe structurele kosten voor hosting, beheer, abonnementen e.d. zijn: € 6.080,- per jaar (ex btw). Dit is ongeveer 500 euro meer dan we tot nu toe jaarlijks betaalden. Binnen het

jaarlijkse budget hiervoor is voldoende ruimte om deze kosten te voldoen. Voor de éénmalige kosten is in 2026 € 5.500 nodig, raming van deze kosten is t.l.v. het geraamde jaarresultaat.

B. Tractor zaaknummer 529924 B&W 06-01-2026

De tractor was afgeschreven en aan vervanging toe. De machine was 20 jaar oud, is technisch achterhaald en ging op meerdere plekken roesten.

De chauffeursstoel was de enige vering op de tractor en dit is in het kader van goed Arbo beleid niet meer van deze tijd. De vervangende machine is schoner, stiller, verbruikt minder brandstof en is rondom geveerd.

Het investeringsbudget van € 75.000 wat door de raad bij het vaststellen van de begroting 2025 is goedgekeurd, zal met rond € 35.000 worden overschreden. Aan de raad wordt daarom nu een voorstel tot wijziging van het investeringskrediet gedaan.

Op deze tractor zal echter 15 jaar worden afgeschreven in plaats van 10 jaar en na 15 jaar heeft de tractor een verwachte restwaarde van € 10.000. Jaarlijkse afschrijvingskosten worden hierdoor € 6.666. Structureel is er daarom juist een klein voordeel (€ 7.000 minus € 6.666). Aanpassing van de begroting is hiervoor niet nodig.

Het bedrag voor de inruil van de tractor mag niet op de aanschafwaarde in mindering worden gebracht en moet als bate worden gezien in 2026. Het bedrag van € 20.400 zal dus mede het jaarrekeningsaldo van 2026 bepalen. Deze extra bate is ook in de begrotingswijziging worden meegenomen en komt t.g.v. het geraamde jaarresultaat.

C. Debatrijk zaaknummer 550615 Raad 11-05-2026

De griffier van Texel heeft namens de gezamenlijke Waddeneilanden een offerte aangevraagd bij Debatrijk, een AI-tool voor raad en griffie. De kosten worden op de gebruikelijke manier van de GR De Waddeneilanden verdeeld. Dit betekent voor Vlieland een zeer aantrekkelijk aanbod vergeleken met de eerder ontvangen eigen offerte. De kosten van de implementatie van de documenten en opnames bedragen voor Vlieland eenmalig € 1500 en de maandelijkse kosten € 275. Er wordt voorgesteld om de offerte te accepteren en eenmalig € 3.425 vrij te maken t.l.v. het geraamde jaarresultaat en in de begroting 2027 een bedrag van € 4.000 op te nemen voor de volgende jaren.

D. Subsidie Tromp's Huys zaaknummer 546755 B&W 24-03-2026

Museum Tromp's Huys maakt een belangrijk deel uit van het kunst- en cultuuraanbod op Vlieland. Om het museum in stand te houden kent de gemeente jaarlijks een exploitatiesubsidie toe. De hoogte van deze subsidie is al een geruime tijd, in ieder geval 12 jaar, even hoog terwijl de lasten in de laatste jaren flink gestegen zijn. Dat komt met name door een stijging van personeels- en energielasten. De stijging van kosten kan maar deels worden opgevangen door hogere baten. Daarom wordt de subsidie nu met € 10.000 verhoogd tot € 142.500 en in ieder geval in 2027 geïndexeerd. Afspraken over het vervolg van deze indexering worden in een nieuwe subsidieovereenkomst vastgelegd. De extra subsidie van € 10.000 en de indexering in 2027 komen t.l.v. de meerjarige stelpost onvoorzien prijsindexatie.

E. Subsidie bibliotheek zaaknummer 474024 Raad 02-03-2026

De Rijksoverheid heeft (net als voor 2025) via het Gemeentefonds voor 2026 een decentralisatie-uitkering van €100.000,- beschikbaar gesteld voor de gemeente Vlieland om de bibliotheek te versterken. Deze uitkering is een voorloper op de komende wijziging van de Wet Stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in 2027. Net als vorig jaar wordt daarom voorgesteld dit bedrag aan de bibliotheek toe te kennen.

De decentralisatie uitkering via het Gemeentefonds was al geraamd in de primaire begroting 2026, omdat er nog geen besluit lag om deze uitkering toe te kennen aan de bibliotheek, waren deze kosten niet geraamd. Hiervoor was dan ook een winstwaarschuwing afgegeven. Deze extra subsidie wordt nu dan ook t.l.v. het geraamde jaarresultaat geraamd.

F. Jeugdwerker zaaknummer 444061 Raad 02-02-2026

In december 2024 is de startnotitie Programma Jeugd door de gemeenteraad vastgesteld. Volgens het voorgestelde proces uit de startnotitie is toegewerkt naar een Programma Jeugd met bijbehorend uitvoeringsprogramma (bijlage 1). Het programma heeft als doel dat op Vlieland het voor alle jongeren mogelijk is om gelukkig op te groeien en zich te ontplooiën in een veilige en kansrijke omgeving. Dit willen we bereiken door een sterk netwerk en een brede pedagogische basis te creëren voor jeugd van -9 maanden tot 23 jaar, waarin onderwijs, vrije tijd, gezondheid (mentaal en fysiek) en veiligheid elkaar versterken. Voor de inzet van een jongerenwerker om de uitvoering van Programma Jeugd te realiseren wordt voorgesteld een begrotingswijziging door te voeren van €36.500 en dit ten laste te brengen van het jaarresultaat van 2026. Voor het versterken van de inzet van de GGD gericht op de jeugd wordt voorgesteld om in te stemmen met een structurele verhoging van het gezondheidsbudget voor GGD werkzaamheden met €7.500 en hiervoor een begrotingswijziging door te voeren en ten laste te brengen van de meerjarige geraamde jaarresultaten.

G. Geitenbode zaaknummer 517662 Raad 15-12-2025

Vanuit de Vlielandse gemeenschap is in 2024 het initiatief gekomen om een nieuwe krant op te richten: 'De Geitenbode'. De eerste editie van de krant werd verspreid op 4 april 2024. De gemeente heeft destijds de redactie van 'De Geitenbode' een opstartsubsidie verleend voor financiële zekerheid en om de krant het eerste half jaar gratis te verspreiden. Met een amendement is door de raad besloten in 2026 een extra subsidie van € 20.000 toe te kennen en het budget voor advertenties in de Geitenbode structureel te verhogen met € 4.940 en deze budgetten te ramen t.l.v. de geraamde jaarresultaten.

H. Middelengebruik zaaknummer 469488 raad 07-07-2025

In 2023 heeft het Trimbos-instituut de Scanner alcohol en drugs uitgevoerd, in opdracht van de gemeente Vlieland. Hieruit blijkt dat het alcoholgebruik onder de eilanders hoog is in vergelijking met de rest van Friesland en Nederland. Ook lijkt het drugsgebruik de laatste jaren te zijn toegenomen. Met dit Plan van Aanpak gaan we aan de slag met de conclusies en aanbevelingen uit de Scanner. De gemeenteraad van Vlieland heeft in het voorjaar van 2024 ingestemd met het traject om te komen tot een uitvoeringsplan alcohol- en drugspreventie. Het uitvoeringsplan Helder Terschelling van de gemeente Terschelling en verschillende partners diende hiervoor als voorbeeld. De aanbevelingen uit de Scanner alcohol en drugs Vlieland hebben we als thema's opgepakt om mee aan de slag te gaan tussen september 2024 en maart 2025. In dit Plan van Aanpak zijn alle thema's verwerkt en zijn er verschillende acties en interventies opgenomen om hiermee aan de slag te gaan. Het Plan van Aanpak richt zich in

eerste instantie op de jonge(re) eilandbewoners, en kan later worden uitgebreid naar bezoekers. Het plan van aanpak is gemaakt door verschillende bewoners en organisaties. De uitvoering voor 2025 en 2026 wordt gedekt uit de SPUK IZA. Om de uitvoering structureel neer te zetten wordt alvast een voorschot voor de uitvoering voor 2027 en 2028 gevraagd van € 28.000, te ramen t.l.v. de geraamde jaarresultaten.

I. Flidunen renovatie zaaknummer 420297 Raad 02-03-2026

In oktober 2024 heeft de raad opdracht gegeven 5 toekomstscenario's voor het sportcentrum Flidunen verder te onderzoeken en de bevindingen hiervan te rapporteren om hiermee een goed beargumenteerd toekomstscenario te kiezen voor Flidunen. Ondersteund door diverse experts op gebied van exploitatie en techniek, aangevuld door informatie van de goed bezochte bewonersavond en enquête onder 566 bewoners en toeristen, wordt een pragmatische op Vlieland toepasbare koers voorgesteld. De voorgestelde koers is kortgesloten met het nieuwe bestuur van Flidunen. Dit heeft geleid tot het voorliggende voorstel voor het scenario: Duurzaam renoveren. Dit scenario zorgt voor een toekomstbestendige strategie voor Flidunen voor minimaal de komende 25 jaar. De focus hierin komt te liggen op drie aspecten: zorgdragen voor kwalitatieve zwembadtechniek, een verduurzamingsslag om kosten te reduceren en een kwaliteitsslag in voorzieningen en uitstraling.

Er is in eerste instantie een krediet beschikbaar gesteld voor investeringen in 2026 van € 1.000.000 en ter dekking van de kapitaallasten van het volledige scenario wordt een bestemmingsreserve kapitaallasten renovatie Flidunen ingesteld van € 2.000.000.

J. Begroting na wijziging 2026 van De Dienst Noardwest Fryslân zaaknummer 529926 Raad 02-03-2026

De begrotingsuitgangspunten voor 2026 van de Dienst Noardwest Fryslân zijn op basis van de laatste inzichten geactualiseerd en samengevoegd in de begroting na wijziging 2026 De Dienst Noardwest Fryslân. De financiële gevolgen die hieruit voortkomen voor de gemeente Vlieland Worden zijn in de raadsvergadering van 2 maart 2026 nader toegelicht en er zijn geen zienswijzen ingediend. De minimale gevolgen van deze wijziging worden nu in deze begrotingswijziging t.l.v. de meerjarig geraamde resultaten geraamd.

K. Nieuw financieel systeem Key 2 Finance zaaknummer 550290 Raad 11 mei 2026

Doordat het huidige systeem voor de financiële administratie vanaf 2027 niet meer zal worden ondersteund is het nodig hiervoor een ander financieel systeem aan te schaffen en te implementeren. Hiervoor is een investeringskrediet nodig. Op basis van een prijsindicatie wordt uitgegaan van een investeringskrediet van € 65.000. De afschrijvingen van deze investering worden geraamd t.l.v. de geraamde meerjarige resultaten.

L. Extra subsidie 2026 Sportcentrum Flidunen zaaknummer 540177 Raad 11 mei 2026

Sportcentrum Flidunen wordt door gemeente Vlieland beschouwd als een essentiële voorziening voor de inwoners en gasten van Vlieland. Het college heeft op 31 maart 2026 ingestemd met het toekennen van de structurele subsidie voor 2026, in lijn met de subsidieovereenkomst. Dit betreft de subsidie ten behoeve van de exploitatie en huurkosten. Dit heeft als doel om het enige sportcentrum op Vlieland met zwembad, sporthal en fitness het gehele jaar beschikbaar te stellen en daarmee bij te dragen aan een divers sport- en

beweegaanbod. De begroting van het sportcentrum laat een tekort zien van €148.800. Ook in voorgaande jaren had Stichting Flidunen een begrotingstekort. In 2024 en 2025 heeft dit geleid tot een incidentele aanvullende subsidie. Met dit besluit wordt geadviseerd om in te stemmen met het opnieuw toekennen van een aanvullende subsidie ten hoogte van het begrotingstekort. En deze aanvullende subsidie te ramen t.l.v. het geraamde jaarresultaat.

Overige aanpassingen budgetten

Daarnaast zijn er enkele budgetten voor bestaand beleid die aangepast moeten worden zonder dat hierover separate besluitvorming heeft plaats gehad. Het gaat om budgetten die in de loop van het jaar niet passend bleken te zijn of budgetten waarvoor in de loop van het jaar bleek dat we meer baten ontvingen dan geraamd. Er is bij al deze budgetaanpassingen geen sprake van nieuw beleid of een keuze die door de raad gemaakt moet worden

M. Mee te nemen budgetten vanuit 2025

In 2025 zijn een aantal via begrotingswijzigingen toegekende budgetten niet of niet volledig benut maar de projecten zijn nog niet afgerond en moeten in 2026 worden voortgezet. Het gaat om een totaal budget van € 214.883, dat t.l.v. de algemene reserve opnieuw geraamd moeten worden voor de volgende projecten; Invoering begrotings- en verantwoordingssysteem, Mobiliteit vervoer en parkeren, groot onderhoud Lepelaar, Mantelzorg, omgevingswet, Soorten Management Plan, Bouwgrond exploitatie oude bibliotheek, Dumava subsidie Lepelaar. Voor de laatste drie budgetten geldt dat geraamde baten en lasten aan elkaar gelijk zijn.

N. Maatschappelijke- en vrouwenopvang

Vroeger werd dit uitgevoerd door de SDF maar nu lopen de geldstromen hiervoor via de Dienst Sociale Zaken Franeker. Het budget staat daardoor gedeeltelijk dubbel in de begroting en kan vervallen t.g.v. de geraamde jaarresultaten.

O. Budgetverhoging verkiezingen

Het budget voor verkiezingen is wat aan de lage kant en moet structureel met € 2.000 verhoogd worden t.l.v. de geraamde jaarresultaten. We kiezen voor structureel omdat de komende jaren vrijwel jaarlijks verkiezingen plaatsvinden soms twee per jaar.

P. Structurele kosten nieuwe begrotings- en verantwoordingssysteem

In de laatste begrotingswijziging in 2025 zijn de kosten voor een nieuw begrotings- en verantwoordingssysteem opgenomen, de structurele kosten moeten nu nog in de begroting 2026 worden opgenomen.

Q. Algemene Uitkering gemeente fonds

De december circulaire bracht voornamelijk wijzigingen bij de decentrale uitkeringen, voor de algemene uitkering bleven gewichten het zelfde. Daarom is op basis van de reken modellen van de september circulaire een nieuwe inschatting gemaakt van het te ontvangen bedrag in 2026 van het gemeente fonds. De primaire begroting wordt op basis van de mei circulaire gemaakt. Ten opzichte van die mei circulaire zijn gewichten en maatstaven wel licht veranderd en is de uitkeringsfactor gedaald van 1,493 naar 1,491. In totaal daalde de algemene uitkering hierdoor met € 54.000.

R. SPUK IZA 2024 – 2026 inzet vrije ruimte

Er is besloten om vanuit de SPUK IZA 2026 voor Friesland een extra budget toe te voegen aan de vrije middelen voor gemeenten. De verdeelsleutel is als volgt opgebouwd:

- Een vaste bijdrage per gemeente van € 15.000
- Het restant is verdeeld o.b.v. het inwonersaantal (dd 1-1-2025)

Deze bijdrage kan conform de eerdere afspraken worden ingezet voor drie onderwerpen:

- Versterken Sociale Basis (o.a. laagdrempelige steunpunten)
- Opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO)
- Welzijn op Recept

S. Subsidie Lepelaar

Het subsidie budget voor de Lepelaar wordt voor 2026 naar beneden bijgesteld met € 33.333 omdat de Lepelaar in de loop van het jaar van start zal gaan is voor 2026 een subsidie naar rato vastgesteld. Het vrijgevalen budget komt t.g.v. het geraamde jaarresultaat.

T. Bijdrage vanuit de bestemmingsreserve voor de Regiodeal

Er is een bestemmingsreserve voor ons eigen aandeel (€ 900.000) in de Regiodeal. Omdat niet duidelijk was wanneer wij onze bijdrage moeten betalen is hiervoor jaarlijks één derde deel van het totaalbedrag opgenomen. Dit jaar moeten wij nu voor het eerst een aandeel betalen van € 387.500. In de begroting was € 300.000 opgenomen. De begroting moet dus worden aangepast.

Een grote wijziging was echter de toekenning van een decentralisatie toekenning van € 174.794 voor de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE), deze was bij de meicirculaire nog niet definitief toegekend. Daarnaast ramen we de maatstaf huishoudens met een laag inkomen voor het eerst met deze begrotingswijziging volgens de maatstaf zoals deze in het rekenmodel wordt aangedragen en gaan er daarbij vanuit dat dit aantal niet dusdanig zal dalen waardoor deze maatstaf naar beneden wordt bijgesteld. Hiermee is een zeker risico gemoeid wat in jaarrekening en begroting benoemd zal worden in de risicoparagraaf. Hierdoor stijgen onze geraamde inkomsten in 2026 met € 344.409. Dat meerjarig de totale stijging van € 465.00 in 2026 minder is, komt vooral omdat voor die jaren (tot nog toe) weinig decentralisatie uitkeringen worden verstrekt.

Deze nieuwe ramingen komen t.g.v. de meerjarig geraamde jaarresultaten.

U. 60 armaturen openbare verlichting

In programma 2 van de programmabegroting 2025 is opgenomen om armaturen op diverse locaties te vervangen door LED armaturen. Na de vervanging van armaturen zal de openbare verlichting in Duinwijck, op de Kampweg, Badweg, De Uitlegger, Dennenlaan, Burgemeester Rablaan en het Loodsenpad, voorzien zijn van LED verlichting. Hiermee is het volledige areaal openbare verlichting op Vlieland uitgerust met LED verlichting.

Nu uitvoering van deze geraamde investering in 2026 plaats vindt moet het investeringskrediet beschikbaar worden gesteld. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting 2026.

Mutaties

Ontwikkelingen

Op dit moment is een aantal ontwikkelingen bekend dat invloed heeft op het resultaat tot en met 2030. In onderstaande tabel worden deze ontwikkelingen zichtbaar. De ontwikkelingen worden hierna per item toegelicht.

Programma	Omschrijving Ontwikkeling	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
	Resultaat na wijziging begroting 2026	407.049	174.174	62.345	62.345
	Diverse ontwikkelingen				
div	1. Cao loonstijgingen				
div	2. Actualiseren afschrijvingen	-169.287	-201.550	-204.859	-202.925
5	3. Rente lening investeringen Flidunen		-220.000	-211.200	-202.400
9	4. Stelposten onvoorzien prijsstijgingen en subsidies	pm	pm	pm	pm
	5. Nieuwe collegeakkoord 2026-2030	pm	pm	pm	pm
	6. extra benodigd budget ruimtelijke ordening en BWT	-101.000	-101.000	-101.000	-101.000
	Ontwikkelingen verbonden partijen				
1	7. Veiligheidsregio	10.053	4.474	1.894	-9.025
6	8. De Dienst Sociale Zaken	-13.184	-12.261	-11.169	-36.968
7	9. FUMO	-9.022	-9.022	-9.022	-9.022
0	10. De Waddeneilanden	-11.721	-12.249	-11.200	-16.318
	Prognose resultaat 2027 - 2030 na div. ontwikkelingen	112.888	-377.434	-484.211	-515.313

1. Cao 2025 - 2027

De huidige cao heeft een looptijd van 2 jaar, nl. van 1 april 2025 tot en met 31 december 2027. Met de verwachte financiële gevolgen van deze cao is bij de begroting 2026 zo goed mogelijk rekening gehouden. We sloten daarmee, evenals de gemeente Leeuwarden die onze salarisadministratie verzorgt, aan bij de loonvoet voor de overheidssector uit de meicirculaire 2025. Voor de begroting zal ook weer aangesloten worden bij de loonvoet voor de overheidssector uit de meicirculaire 2026. Daarnaast moet door B&W binnenkort de formatie waarop de begroting gebaseerd zal zijn, opnieuw worden vastgesteld.

De financiële systematiek is dat voor gestegen loonkosten, compensatie wordt ontvangen via de algemene uitkering gemeentefonds. De compensatie is gekoppeld aan de CAO sector Rijk. Het is altijd afwachten hoe dit uitpakt en of de gemeente volledig wordt gecompenseerd.

2. Actualiseren afschrijvingen

De totale afschrijvingskosten wijzigen jaarlijks door nieuwe investeringen en het eindigen van afschrijvingstermijnen. De stijging van de afschrijvingskosten in deze kadernota komt met name door de voorgenomen renovatie van Flidunen. De investering zoals opgenomen in het toekomstscenario duurzaam renoveren, waarmee uw raad op 2 maart 2026 heeft ingestemd, zijn verwerkt in de totale afschrijvingskosten. Daarbij is rekening gehouden met de Dumava subsidies en de regiodeal subsidie.

Naast deze grote investering zorgen ook met name investeringen in de waterstaatswerken voor stijging van de afschrijvingslasten.

3. Rentekosten

De rentekosten wijzigen doordat op bestaande leningen wordt afgelost en door het (her)financieren met nieuwe leningen van bestaande en nieuwe investeringen. Binnen niet al te lange tijd zal er op basis van de voorgenomen investeringen, opnieuw lang geld moeten worden aangetrokken. Er is meerjarig al enige jaren een stelpost opgenomen voor de rente van deze nieuwe lening. Bij het opstellen van de begroting zal nader bekeken worden of deze stelpost nog voldoende is.

Nu het toekomstscenario duurzaam renoveren Flidunen van start gaat zal er extra geld geleend moeten worden. In de berekeningen is uitgegaan van een lening van 5,5 miljoen tegen een rente van 4% voor een looptijd van 25 jaar, aan te trekken in 2027.

4. Stelpost onvoorzien prijsstijgingen

De provincie schrijft voor dat er jaarlijks een algemene post ter compensatie van mogelijke prijsstijgingen opgenomen moet worden. Meerjarig is hiervoor in onze begroting een stelpost opgenomen. De loonkosten zullen voor 2026 en de jaren daarna zo realistisch mogelijk worden geraamd. Dit geldt ook voor de kosten Sociaal Domein en de kosten van de andere gemeenschappelijke regelingen.

De investeringsplannen zullen worden aangepast aan de nieuwe prijsniveaus. De stelposten zijn dan ook met name bedoeld voor de overige kosten of bijvoorbeeld de te verstrekken subsidies.

De stelpost zal worden aangepast m.b.v. de gecombineerde BBP-index uit de meicirculaire 2026. Deze is op dit moment nog niet verschenen. Om u wel alvast een indruk van de ontwikkeling van deze index te geven ziet u hieronder de percentages uit de septembercirculaire 2025;

2026: 4,45%

2027: 4,33%

2028: 4,35%

2029: 4,07%

2030: 4,58%

De stelpost is voor de begroting 2026 aangepast m.b.v. de gecombineerde BBP-index uit de mei circulaire 2025 en die bedroegen;

2025: 5,87%

2026: 4,72%

2027: 4,39%

2028: 4,37%

2029: 4,15%

5. Nieuwe collegeakkoord 2026-2030

De gemeenteraadsverkiezingen zijn achter de rug en de onderhandelingen over een nieuw collegeakkoord 2026-2030 lopen. Over de uitkomsten is op het moment van samenstellen van de kadernota nog niks bekend. Voor nu laten we dit daarom ook buiten beschouwing. Zodra het nieuwe akkoord er ligt, zullen de (financiële) effecten hiervan, voor zover dan

bekend, worden meegenomen bij het definitief opstellen van de begroting 2027.

6. Budgetten ruimtelijke ordening en bouw en woning toezicht

Met de invoering van de omgevingswet is een stelpost met de hiermee samenhangende kosten ingevoerd. Het resultaat van deze stelpost is een aantal jaren bij de jaarrekening meegenomen al een budget wat in het nieuwe jaar opnieuw geraamd moest worden. Inmiddels werken we een aantal jaren met de omgevingswet en werd het tijd voor een structurele raming voor de betreffende budgetten. Wij hebben hiervoor een raming gemaakt, waardoor jaarlijks € 101.000 extra budget geraamd moet worden.

Ontwikkelingen verbonden partijen

In de raadsvergadering van 1 juni 2026 zullen de diverse concept begrotingen van de verbonden partijen aan uw raad worden voorgelegd voor zienswijzen. Om de uitwerkingen van deze conceptbegroting op onze begroting inzichtelijk te maken zijn ze wel al verwerkt in deze kadernota.

7. Veiligheidsregio

De bijdrage die de gemeente Vlieland moet afdragen aan de Veiligheidsregio is meerjarig opgenomen in onze begroting. Op basis van de conceptbegroting van de Veiligheidsregio kan t.o.v. de voor de begroting van 2026 aangeleverde meerjarenraming wat budget vrijvallen.

De financiële uitgangspunten zijn conform landelijke richtlijnen en transparant uitgewerkt. De indexering van materiële kosten (2,5% in 2027 en 2,1% voor de jaren daarna) is gebaseerd op de consumentenprijsindex uit de septembercirculaire van het gemeentefonds. De loonkosten zijn gebaseerd op het cao-akkoord voor Veiligheidsregio's (2025–2027) en aangevuld met ramingen uit de septembercirculaire (o.a. 3,5% in 2027 oplopend tot 5,1% in 2029). Daarnaast is de verhoging van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) concreet verwerkt (circa € 1,1 miljoen structureel vanaf 2027), waarbij expliciet is aangegeven dat deze middelen geoormerkt zijn voor crisisbeheersing en regionale weerbaarheid.

De nieuwe meerjarenbegroting (2027-2030) van de Veiligheidsregio Fryslân leidt voor Vlieland tot de volgende bijdragen

Vlieland	2027	2028	2029	2030
GGD	66.106	66.079	65.987	66.015
Crisis	8.066	8.066	8.066	8.066
Brandweer	221.241	222.997	224.019	223.715
Totaal	295.413	297.142	298.072	297.796

Bovenstaande bedragen komen in grote lijnen overeen (en liggen over de gehele linie iets lager) met de cijfers zoals opgenomen in de kaderbrief 2027-2030 welke door de gemeenteraad is behandeld in de raadsvergadering 2 februari 2026.

8. De Dienst Sociale Zaken

De conceptbegroting 2026 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân bevat de financiële weergave van de uitvoering van de Kadernota 2027 - 2030 | [gemeente Vlieland](#)

Participatiewet, de WMO en de Jeugdwet, voor zover deze taken zijn gedelegeerd aan de Dienst. Ook de uitvoeringskosten van de Dienst zijn inbegrepen. De begroting 2027 is going concern opgesteld en bevat geen uitzettingen nieuw beleid, immers die bevoegdheid ligt bij de gemeenteraad. De bestanden zijn geïndexeerd conform de percentages in de september circulaire 2025.

Naast deze indexering zorgt b.v. het feit dat er een stijging is waar te nemen in de aanspraken op jeugdhulp en WMO voor een hoger benodigd budget. Over de nieuwe tarieven bestaat op dit moment nog geen duidelijkheid.

9. Fumo

De bijdrage van de gemeente Vlieland wijkt t.o.v. de begroting 2026 wel iets af. Op basis van de laatste jaarafrekeningen blijkt vaak dat deze op basis van werkelijke uren voor onze gemeente positief uitvalt. We moeten echter wel het bedrag begroten, zoals dit is opgenomen in ontwerp begroting van de Fumo. Het budget moet daarom met ruim € 9.000 worden bijgesteld.

10. De Waddeneilanden

In 2027 stijgt de begroting van de GR met € 157.000 ten opzichte van 2026.

Dit laat zich als volgt verklaren:

- Er wordt in 2027 voor het eerst een bedrag geraamd voor ICT-kosten (€ 60.000). Dit is het gevolg van de afspraak dat de ICT kosten voortaan transparant zijn en waar mogelijk door de desbetreffende deelnemer betaald wordt, zo ook voor de GR, daarom zijn deze nu opgenomen in de GR begroting. Voorheen werd dit verrekend via de verdeelsleutel v.w.b. alle ICT kosten van de 4 Friese eilanden;
- Indexering op de personeelslasten;
- Verhoging van organisatieposten.

Beleidsvoornemens

Er zijn een aantal beleidsvoornemens, die in deze kadernota al aan u worden voorgelegd.

Programma	Omschrijving beleidsvoornemens	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
	Prognose resultaat 2027 - 2030 na div. ontwikkelingen	112.888	-377.434	-484.211	-515.313
	Kadernota nieuwe beleidsvoornemens				
div 6 7	11. Tijdelijke uitbreiding formatie (dekking uit best. res.)	-81.250	-81.250		
	12. Innovatie- en ontwikkelbudget Sociaal Domein	-27.500			
	13. Aanschaf 15x40 m3 containers gemeentewerf	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Prognose resultaat 2027 - 2030 na beleidsvoornemens	-862	-463.684	-489.211	-520.313

11. Tijdelijke uitbreiding formatie

Het doel is tweeledig:

- tijdelijk extra capaciteit in bouw- en civiel technische hoek vanwege vele lopende en nog komende projecten.
- vroegtijdig inwerken van een nieuwe kracht ter invulling van vacature die ontstaat van wege pensionering medewerker 3e kwartaal 2028.

Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 gaat het per jaar om € 65.000, totaal € 195.000.

Nb: in 2024 is hiervoor al een bestemmingsreserve in het leven geroepen, voor de periode tot en met 2028. Het resterende bedrag (nu ingeschat op ca. € 238.000) zou in 2028 vrijvallen.

Vanwege bovenstaande reden wordt nu voorgesteld hiervan € 195.000 beschikbaar te houden en de bestedingsperiode met 1 jaar te verlengen, derhalve tot 2029.

Omdat de helft van het bedrag voor 2026, te weten € 32.500, al in 2026 aangewend wordt, en ten laste van de bestemmingsreserve wordt gebracht, gaat het voor de jaren 2027 en 2028 om een bedrag van € 195.000 minus € 32.500 = € 162.500, d.w.z. € 81.250 per jaar

12. Innovatie- en Ontwikkelbudget 2027–2029

Het voorgestelde bedrag van € 27.500 wordt gepositioneerd als een incidenteel ontwikkelbudget voor de periode 2027–2029. Dit budget is bedoeld om ruimte te bieden voor het verkennen, uitwerken en beproeven van nieuwe initiatieven binnen het sociaal domein, zoals pilots, samenwerkingsvormen en nadere planvorming.

Daarbij is er bewust voor gekozen om de inzet van de middelen niet vooraf volledig vast te leggen. Dit stelt de gemeente in staat om flexibel in te spelen op actuele ontwikkelingen en lokale behoeften.

Tegelijkertijd blijft de kaderstellende en controlerende rol van de raad leidend. De concrete inzet van het ontwikkelbudget zal daarom:

- gefaseerd plaatsvinden;
- waar relevant separaat aan de raad worden voorgelegd;
- en passen binnen de door de raad gestelde inhoudelijke en financiële kaders.

Op deze manier behoudt de raad regie op zowel de richting als de besteding van de middelen, terwijl er voldoende handelingsruimte is om het sociaal domein toekomstbestendig door te ontwikkelen.

In de begroting 2027 zal een stelpost van € 27.500 worden opgenomen, gerealiseerde

restantbudgetten worden bij de jaarovergangen opnieuw geraamd tot en met 2029.

13. Aanschaf 15x 40 m3 containers gemeentewerf

Door zelf 15 40m3 containers aan te schaffen hoeven deze niet langer gehuurd te worden van externe partijen. Deze containers gaan zeker 30 jaar mee. De totale investering bedraagt € 150.000. De afschrijvingslasten daarvan, gebaseerd op een afschrijving van 30 jaar, worden meegenomen in deze Kadernota. Daartegenover staat een besparing op de huur containers van € 17.000.

Dekkingsplan

In deze kadernota zijn naast de dekkingsmaatregelen die genoemd zijn bij de beleidsvoornemens 11 en 13 de volgende dekkingsmaatregelen geïnventariseerd:

Programma	Omschrijving dekkingsmiddel	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
	Prognose resultaat 2026 - 2029 na beleidsvoornemens	-862	-463.684	-489.211	-520.313
9	11. Bijdrage bestemmingsreserve tijdelijke formatieuitbreiding	81.250	81.250		
7	13. Besparing huur containers	17.000	17.000	17.000	17.000
5	13. Bijdrage bestemmingsreserve kapitaallasten Flidunen	65.343	65.343	65.343	65.343
9	14. Extra verhoging OZB voor renovatie Flidunen	41.000	42.640	44.346	46.199
9	15. Extra verhoging Toeristenbelasting voor renovatie Flidunen	195.000	202.800	210.912	219.348
9	16. Extra verhoging Forensenbelasting voor renovatie Flidunen	29.000	30.160	31.366	32.621
9	17. Algemene Uitkering gemeentefonds	pm	pm	pm	pm
div	18. Leges en heffingen	0	0	0	0
9	19. Verhoging belastingen	pm	pm	pm	pm
	Prognose resultaat 2027 - 2030	427.731	-24.491	-120.244	-139.802
	Incidentele baten en lasten	-306.148	-277.706	-188.049	-188.049
	Prognose structureel resultaat 2027 - 2030	121.583	-302.197	-308.292	-327.851

14. Bijdrage bestemmingsreserve kapitaallasten renovatie Flidunen

Op 2 maart 2026 is door middel van een amendement besloten een bestemmingsreserve voor de kapitaallasten van de renovatie Flidunen in te stellen. In de eerste begrotingswijziging wordt een bijdrage uit deze bestemmingsreserve geraamd voor het eerste krediet van 1 miljoen euro wat beschikbaar is gesteld. Voor het overige deel van de renovatie blijft hierdoor jaarlijks € 65.343 over voor de gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van dit deel van de investering.

15. Extra verhoging OZB voor renovatie Flidunen

De genoemde bedragen zijn prognoses van de extra opbrengst OZB wanneer de OZB woning eigenaar, OZB niet-woning eigenaar en OZB niet-woning gebruiker dusdanig extra verhoogd wordt, dat een belastingplichtige met een pand met een WOZ waarde van € 500.000 naast de normale verhoging door de indexering € 25 extra zal betalen (wanneer een belastingplichtige zowel gebruiker als eigenaar van een pand is zal dit € 50 bedragen). Deze extra opbrengsten zullen vanaf 2028 mee lopen in de normale indexeringen.

16. Extra verhoging Toeristenbelasting voor renovatie Flidunen

De genoemde bedragen zijn prognoses van de extra opbrengst Toeristenbelasting wanneer het tarief met € 0,25 extra verhoogd wordt naast de normale verhoging door de indexering Deze extra opbrengsten zullen vanaf 2028 mee lopen in de normale indexeringen.

17. Extra verhoging Forensenbelasting voor renovatie Flidunen

De genoemde bedragen zijn prognoses van de extra opbrengst Forensenbelasting wanneer het tarief met hetzelfde percentage als de Toeristenbelasting extra verhoogd wordt, naast de normale verhoging door de indexering Deze extra opbrengsten zullen vanaf 2028 mee lopen in de normale indexeringen.

18. Algemene Uitkering gemeentefonds

Op het moment van samenstellen van deze kadernota is de meicirculaire 2026 nog niet

verschenen en kunnen de (financiële) effecten die deze circulaire heeft voor de gemeente Vlieland nog niet in beeld worden gebracht. Bij het definitief opstellen van de begroting 2027 is de meicirculaire 2026 wel verschenen en zullen de meest actuele ramingen uit deze circulaire als uitgangspunt dienen.

Voor nu kan op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk wel een indicatie worden gegeven over de uitkomsten en onderwerpen die in de meicirculaire 2026 een rol zullen spelen.

Bijstelling accres o.b.v. CEP 2026

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd. In de meicirculaire 2026 zal net als andere jaren weer nieuwe accresraming opgenomen worden voor de jaren 2027 en verder, geactualiseerd voor de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP) 2026.

Maatstaven aantal inwoners en huishoudens

In de circulaire wordt rekening gehouden met een groei van de bevolking die voor de gemeente Vlieland naar verwachting niet reëel is. De gemeente Vlieland is geen krimp gemeente maar wel een gemeente met weinig of geen groei voor wat betreft het inwoner aantal. De gemeente kan daardoor minder profiteren van de stijging van het deel van de algemene uitkering wat gebaseerd is op bevolkingsgroei. Net als voorgaande jaren zullen daarom ook dit jaar de groeifactoren worden aangepast aan de Vlielandse situatie.

De maatstaf huishoudens met een laag inkomen had altijd een grote invloed op onze algemene uitkering, omdat dit op honderdtallen werd afgerond. In de meicirculaire 2024 is gemeld dat voor 2025 zal worden uitgegaan van een tweejarig gemiddelde en voor 2026 en verder van een driejarig gemiddelde van de maatstaf Huishoudens laag inkomen met drempel. Hoe dit uitpakt voor de gemeente Vlieland zal moeten blijken bij de meicirculaire 2026.

Huishoudelijke hulp uit Wmo met vangnet, ombuiging

Huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) wordt met ingang van 1 januari 2029 geschrapt. Mensen die dat kunnen, gaan zelf betalen voor hun huishoudelijke hulp. Voor de mensen die niet zelf hulp kunnen regelen, blijft de gemeente daarin voorzien. De beoogde besparing van € 1 miljard is taakstellend.

Indexatie Wmo demografie 2026

Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat in de toekomst (een nader te bepalen deel) van de Wmo niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende geobjectiveerde indexering onderzocht die ook rekening houdt met de kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Vooruitlopend op de uitwerking is een jaarlijkse tranche van € 75 miljoen vanaf 2026 oplopend tot € 450 miljoen in 2031 gereserveerd voor aanvullende indexering voor demografie. In de Voorjaarsnota 2026 wordt de eerste tranche voor 2026 van € 75 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage wordt uitgesteld tot 1 januari 2028. De geplande uitname uit het gemeentefonds van € 266 miljoen in 2027 wordt daardoor teruggedraaid en gaat nu pas in vanaf 2028.

Capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE)

Vanuit het ministerie van Klimaat en Groene Groei wordt via een decentralisatie-uitkering uitvoeringsmiddelen uitgekeerd aan gemeenten en provincies voor de uitvoering van hun klimaat- en energietaken en bedraagt € 671 miljoen in 2027.

Beschermd wonen

Voor de integratie-uitkering Beschermd wonen wordt € 66 miljoen voor loon- en prijsontwikkeling beschikbaar gesteld.

Herverdeling gemeentefonds

Over de herverdeling is in de inleiding al het één en ander geschreven. De planning was dat de fondsbeheerders eind april zouden reageren op de advies van de ROB en de VNG. Deze reactie is echter nog niet geweest. Hierdoor is het onduidelijk of de publicatie van de eventuele herverdeeleffecten van de herziening van het verdeelmodel wel in de meicirculaire zal plaatsvinden, en zelfs, of de beoogde invoering per 1 januari 2027 wel door moet gaan. Dat laatste wordt door de ROB zelfs afgeraden.

19. Leges en heffingen

Leges en heffingen (burgerzaken, omgevingsvergunningen, riolering, afvalstoffenheffingen, reinigingsrechten en begraafrechten) mogen maximaal kostendekkend zijn. Deze berekening zal bij de begroting worden gemaakt.

20. Verhoging belastingen

Gebruikelijk is om voor de verhoging van de belastingen aan te sluiten bij het percentage wat hiervoor in de meicirculaire staat vermeldt, om dit percentage voor de verhoging van de belastingen in de begroting 2027 te gebruiken en om meerjarig de gecombineerde BBP-index uit dezelfde circulaire 2025 te gebruiken. Omdat de meicirculaire 2026 op dit moment nog niet verschenen is, zal in de definitieve begroting 2027 worden opgenomen wat deze geactualiseerde percentages uit de meicirculaire 2026 zullen betekenen voor de verhoging van de belastingen. Verwacht wordt dat dit niet veel af zal wijken van de uitgangspunten uit de vorige begroting.

Mutaties Algemene Reserve

Er zijn voor deze kadernota geen beleidsvoornemens aangedragen die voor nieuwe onttrekkingen aan de algemene reserve zouden leiden.

Het verloop van de Algemene Reserve is als volgt;

Stand algemene reserve 1 januari 2026	4.905.053
Bij in 2026;	
Saldo jaarrekening 2025	2.947.422
Uitnames 2026;	
begrotingswijzigingen 1 2026 restant budgetten 2025	-214.883
instelling bestemmingsreserve kapitaallasten renovatie Flidunen	-2.000.000
Instelling bestemmingsreserve realisatie stimulans	-147.000
Bij in 2027;	
Saldo resultaat 2026 t/m begrotingswijziging 1 2026	858.404
saldo stelpost onvoorzien 2026 indexering t/m begrotingswijziging 1 2026	226.000
prognose algemene reserve inclusief jaarresultaat 31 december 2027	6.574.997
(minimale stand € 2.000.000)	

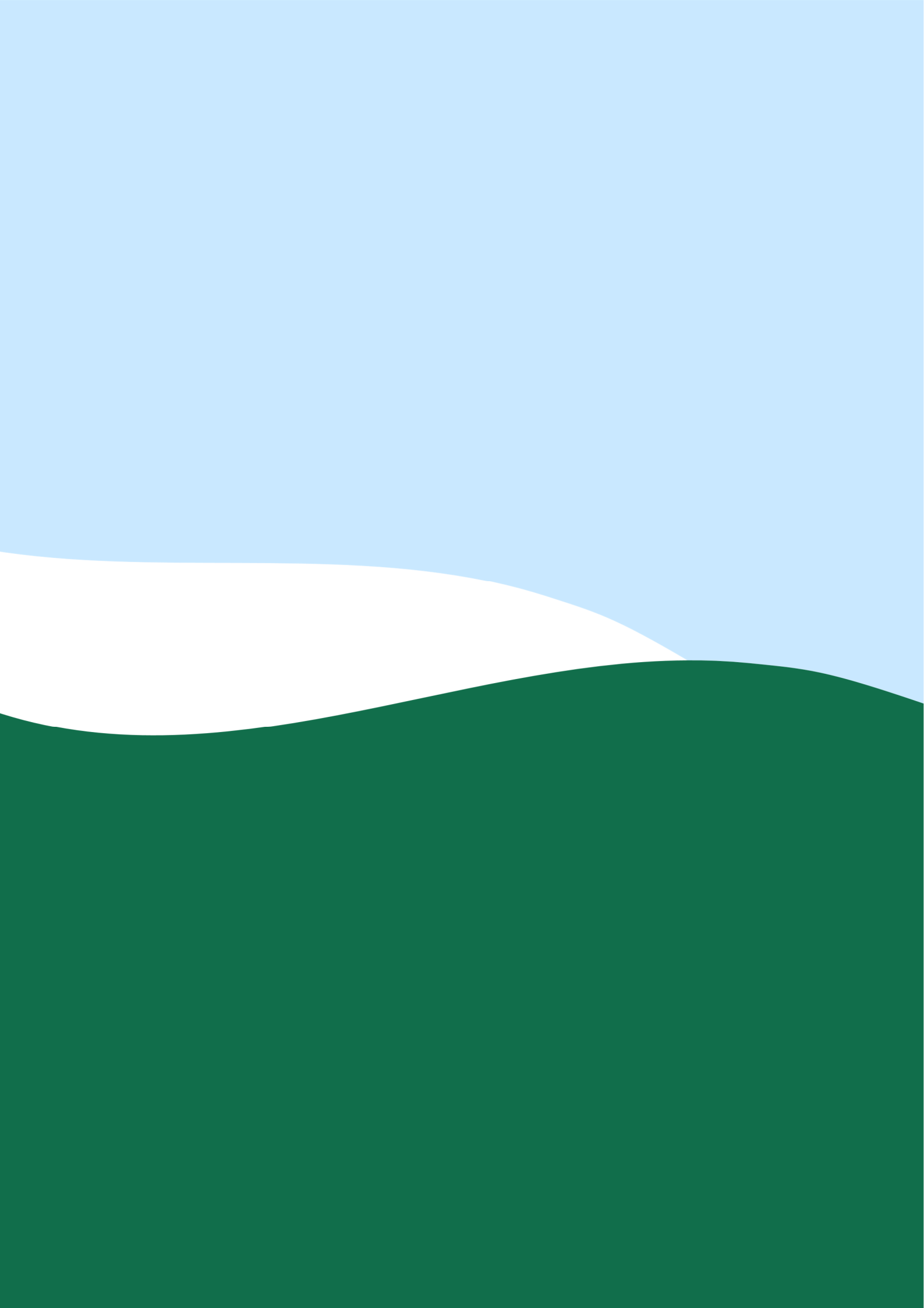
Samenvattend

Deze kadernota is een startperspectief voor de begroting 2027. Omdat de meicirculaire 2026 nog niet bekend is, kunnen nog niet alle effecten in deze kadernota meegenomen worden. De (voorlopige) prognoses laten op dit moment alleen voor 2027 een positief resultaat zien, en voor de jaren daarna een negatief resultaat. Gezien de kortingen die vanaf 2028 door het rijk zijn voorzien voor de algemene uitkering ligt dit ook wel in de lijn met de verwachtingen.

Overigens dringen zowel VNG als de provincie er op aan dat het resultaat in 2027 en 2028 bij voorkeur positief geraamd zou moeten worden. Wanneer dit niet mogelijk is en het resultaat in 2027 negatief is, mag het laatste jaar, dus 2030, niet negatief zijn. Omdat wij naar verwachting een positief resultaat zullen hebben in 2027 is het toegestaan dat wij over de jaren 2028 t/m 2030 een negatief resultaat hebben.

We verwachten dat de uitkomsten van de meicirculaire 2026, en dan met name de accresbijstellingen, nog een positieve invloed zullen gaan hebben op het nu gepresenteerde begrotingssaldo.

Over een aantal toekomstig te verwachten uitgaven is nog geen besluitvorming geweest, zodat er in deze kadernota ook geen rekening mee is gehouden. Te denken valt aan Wet Stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen, verduurzaming gemeentehuis, 2^e fase vervanging damwanden, exploitatie Flidunen, herinrichting sociaal domein en verschillende projecten voor het creëren van extra woonruimte. Daarom zal bij het opstellen van de begroting verder gekeken worden naar mogelijkheden om lucht uit de begroting te halen, te bezuinigen of extra inkomen te genereren. De renovatie en de daarvoor te verkrijgen subsidies sportcomplex Flidunen zijn wel meegenomen.

Bijlage: Begrotingswijziging in cijfers

Activiteit	Omschrijving activiteit	Omschrijving subcategorie	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Toelichting financieel pakket
EP000300	overhead: facilitaire zaken en Doc. Info Voorziening	4380107: overige goederen en diensten (Lasten)	5.500,00	0,00	0,00	0,00	A. Upgrade website Archief
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-5.500,00	0,00	0,00	0,00	A. Upgrade website Archief
INV202613	Tractor Deutz Agrottron	4320000: aanschaf duurzame goederen (Lasten)	109.745,00	0,00	0,00	0,00	B. Tractor
BGR9	Totaal balansmutaties (tbv rondlopen begr Wijz. KD	9999999: sluitregel balansmutaties (Baten)	109.745,00	0,00	0,00	0,00	B. Tractor
EP000304	overhead: algemene tractie- en hulpmiddelen buitendienst	8380090: overige opbrengsten (Baten)	20.400,00	0,00	0,00	0,00	B. Tractor
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	20.400,00	0,00	0,00	0,00	B. Tractor
EP000001	raad en commissies	4380115: onderhoud hard- en software (Lasten)	3.425,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00	C. Debatrijk
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-3.425,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	C. Debatrijk
EP000113	Stichting Museum Tromp's Huys	4438000: Ink.overdr. – ov. instell. en pers. (Lasten)	10.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	D. Subsidie Trompshuys
EP000211	Onvoorziene uitgaven en budgetruimte	4380000: stelpost onvoorzien algemeen (Lasten)	-10.000,00	-15.000,00	-15.000,00	-15.000,00	D. Subsidie Trompshuys
EP000099	openbare bibliotheek	4438000: Ink.overdr. – ov. instell. en pers. (Lasten)	100.000,00	0,00	0,00	0,00	E. Subsidie bibliotheek
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-100.000,00	0,00	0,00	0,00	E. Subsidie bibliotheek
EP000147	jeugd- en jongerenwerk	4438000: Ink.overdr. – ov. instell. en pers. (Lasten)	-8.500,00	0,00	0,00	0,00	F. Jongerenwerker
EP000147	jeugd- en jongerenwerk	4110010: salariskosten (Lasten)	45.000,00	0,00	0,00	0,00	F. Jongerenwerker
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-44.000,00	-7.500,00	-7.500,00	-7.500,00	F. Jongerenwerker
EP000091	diverse projecten gezondheidszorg	4380121: externe advisering en ondersteuning (Lasten)	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00	F. Jongerenwerker GGD
EP000457	Subsidie Media	4438000: Ink.overdr. – ov. instell. en pers. (Lasten)	20.000,00	0,00	0,00	0,00	G. Geitenbode
EP000014	overhead: communicatie (website / Uit-het-Kastje / overige)	4380123: advertenties en voorlichting (Lasten)	4.940,00	4.940,00	4.940,00	4.940,00	G. Geitenbode
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-24.940,00	-4.940,00	-4.940,00	-4.940,00	G. Geitenbode
EP000436	SPUK FriZA	4380121: externe advisering en ondersteuning (Lasten)	0,00	28.000,00	28.000,00	0,00	H. Middelengebruik
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	0,00	-28.000,00	-28.000,00	0,00	H. Middelengebruik
BGR9	Totaal balansmutaties (tbv rondlopen begr Wijz. KD	9999999: sluitregel balansmutaties (Baten)	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	I Flidunen renovatie
EP000226	mutaties algemene reserve	8710001: algemene reserve (Baten)	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	I Flidunen renovatie
EP000101	zwembad/sporthal Flidunen	4710021: reserve KL Flidunen (Lasten)	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	I Flidunen renovatie
EP000101	zwembad/sporthal Flidunen	4730000: afschrijvingen (Lasten)	66.666,56	66.666,56	66.666,56	66.666,56	I Flidunen renovatie
EP000101	zwembad/sporthal Flidunen	8710021: reserve KL Flidunen (Baten)	24.428,93	24.428,93	24.428,93	24.428,93	I Flidunen renovatie
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-42.237,63	-42.237,63	-42.237,63	-42.237,63	I Flidunen renovatie
INV202614	Advies en begeleiding renovatie Flidunen	4320000: aanschaf duurzame goederen (Lasten)	166.666,00	0,00	0,00	0,00	I Flidunen renovatie advies
INV202610	Renovatie Flidunen	4320000: aanschaf duurzame goederen (Lasten)	833.334,00	0,00	0,00	0,00	I. Flidunen renovatie
EP000133	Uitvoeringskosten sociale zekerheid	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	-10.760,00	-11.632,00	-12.469,00	-12.708,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000144	maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	-1.552,00	-1.751,00	-1.946,00	-1.948,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000145	Arbeidsparticipatie	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	1.754,00	1.758,00	1.754,00	1.854,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000150	maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	-1.945,00	-2.135,00	-2.320,00	-2.349,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000152	Gebiedsteam	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	101,00	100,00	98,00	105,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000264	SIJH en overig via SDF	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	-5.255,00	-5.653,00	-6.032,00	-6.161,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000265	veiligheid, jeugdreclasseringen opvang Jeugd	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	-1.782,00	-1.898,00	-2.007,00	-2.059,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000267	verstrekke PGB's Wmo	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	-20,00	-24,00	-28,00	-27,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000268	verstrekke PGB's Jeugd	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	77,00	15,00	-48,00	-16,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000291	Samenkracht en burgerparticipatie	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	141,00	144,00	145,00	152,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000423	WSW en beschut werk	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	2.591,00	2.612,00	2.619,00	2.761,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000446	Begeleiding WMO bedrijfsvoering	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	182,00	160,00	135,00	156,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000447	Dagbesteding WMO bedrijfsvoering	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	-2.245,00	-2.353,00	-2.451,00	-2.534,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000448	Lokale inkoop	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	5.832,00	6.010,00	6.159,00	6.420,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000449	Jeugdhulp ambulant landelijk bedrijfsvoering	4433010: exploitatie Sociale Dienst Noordwest Friesland (Lasten)	49,00	49,00	49,00	51,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000134	Bijstand aan thuiswonenden	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	35.867,00	38.643,00	39.615,00	41.546,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000136	Bijzondere bijstand	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	5.009,00	5.124,00	5.230,00	5.338,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000143	Schuldhulpverlening (BISH)	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-133,00	-136,00	-143,00	-150,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000144	maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-6.736,00	1.437,00	1.381,00	1.322,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000145	Arbeidsparticipatie	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	2.064,00	2.110,00	2.154,00	2.199,00	J. begroting na wijziging SoZaWe

Activiteit	Omschrijving activiteit	Omschrijving subcategorie	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Toelichting financieel pakket
EP000150	maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-9.614,00	-18.162,00	-18.671,00	-19.194,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000152	Gebiedsteam	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	1.225,00	1.254,00	1.278,00	1.302,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000446	Begeleiding WMO bedrijfsvoering	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	3.723,00	3.809,00	3.893,00	3.978,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000447	Dagbesteding WMO bedrijfsvoering	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-18.570,00	-18.997,00	-19.434,00	-19.881,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000448	Lokale inkoop	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	52.930,00	54.148,00	55.329,00	56.536,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000264	SJH en overig via SDF	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-35.554,00	-36.372,00	-37.327,00	-38.307,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000265	veiligheid, jeugdreclasseringen opvang Jeugd	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-11.243,00	-11.502,00	-11.769,00	-12.043,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000418	Pleegzorg	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-7.033,00	-7.194,00	-7.360,00	-7.529,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000142	Maatschap.en vrouwenopvang SDF kst	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-3.504,00	-3.584,00	-3.682,00	-3.782,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000423	WSW en beschut werk	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	-1.694,00	-1.733,00	-1.772,00	-1.813,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000445	PGB Jeugd	4433020: progr.kstn. soc. zekerheid en werkgelegenh. (Lasten)	6.472,00	6.621,00	6.666,00	6.790,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000134	Bijstand aan thuiswonenden	8433000: Inkomensoverdr.gemeenschappelijke regelingen (Baten)	-470,00	-732,00	-1.022,00	-1.056,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000150	maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	8433000: Inkomensoverdr.gemeenschappelijke regelingen (Baten)	12,00	11,00	12,00	11,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000263	eigen bijdragen maatwerk en opvang Wmo	8433000: Inkomensoverdr.gemeenschappelijke regelingen (Baten)	-94,00	-96,00	-106,00	-117,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000348	Verward gedrag/begeleiding WMO	8433000: Inkomensoverdr.gemeenschappelijke regelingen (Baten)	-3.518,00	-3.518,00	-3.518,00	-3.518,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000459	Beschermd wonen (SDF)	8433000: Inkomensoverdr.gemeenschappelijke regelingen (Baten)	3.800,00	4.019,00	4.232,00	4.451,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-647,00	-1.184,00	552,00	-238,00	J. begroting na wijziging SoZaWe
INV202616	Key 2 financce	4320000: aanschaf duurzame goederen (Lasten)	65.000,00	0,00	0,00	0,00	K. Key 2 Finance
BGR9	Totaal balansmutaties (tbv rondlopen begr Wijz. KD	9999999: sluitregel balansmutaties (Baten)	65.000,00	0,00	0,00	0,00	K. Key 2 Finance
EP000301	overhead: algemene automatisering	4730000: afschrijvingen (Lasten)	13.000,00	13.000,00	13.000,00	13.000,00	K. Key 2 Finance
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-13.000,00	-13.000,00	-13.000,00	-13.000,00	K. Key 2 Finance
EP000104	St. Flidunen, subsidie exploitatie	4420000: subsidie (Lasten)	148.800,00	0,00	0,00	0,00	L. Extra subsidie Flidunen
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-148.800,00	0,00	0,00	0,00	L. Extra subsidie Flidunen
EP000444	Mobiliteit vervoer en parkeren	4380121: externe advisering en ondersteuning (Lasten)	21.400,00	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten
EP000278	mantelzorg	4380121: externe advisering en ondersteuning (Lasten)	2.000,00	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten
EP000453	SPUK Soorten Management Plan	4380121: externe advisering en ondersteuning (Lasten)	52.649,00	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten
EP000455	Oude bibliotheek grondexploitatie	4380107: overige goederen en diensten (Lasten)	178.525,00	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten
EP000128	De Lepelaar NEC	4438000: Ink.overdr. – ov. instell. en pers. (Lasten)	49.133,34	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten
EP000226	mutaties algemene reserve	8710001: algemene reserve (Baten)	214.882,84	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten
EP000199	Dorpsstraat 150	4380128: groot onderhoud (Lasten)	99.390,00	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten.
EP000340	Omgevingswet, algemeen	4380010: stelpost algemeen (Lasten)	88.392,84	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten.
EP000453	SPUK Soorten Management Plan	8431000: rijksbijdragen (Baten)	52.649,00	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten.
EP000455	Oude bibliotheek grondexploitatie	8310000: opbrengst grondverkoop (Baten)	178.525,00	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten.
EP000199	Dorpsstraat 150	8431000: rijksbijdragen (Baten)	49.133,34	0,00	0,00	0,00	M. opnieuw te ramen budgetten.
EP000436	SPUK FriZA	8436000: bijdragen van overheden anders dan rijk (Baten)	43.608,00	0,00	0,00	0,00	N. Extra gelden FriZA
EP000436	SPUK FriZA	4380121: externe advisering en ondersteuning (Lasten)	15.733,00	0,00	0,00	0,00	N. Extra gelden FriZA
EP000436	SPUK FriZA	8431000: rijksbijdragen (Baten)	-27.875,00	0,00	0,00	0,00	N. Extra gelden FriZA
EP000301	overhead: algemene automatisering	4380107: overige goederen en diensten (Lasten)	3.700,00	0,00	0,00	0,00	N. Extra gelden FriZA
EP000020	bestuurlijke samenwerking	4433000: ink. overdr. - gemeenschappelijke regelingen (Lasten)	87.500,00	0,00	0,00	0,00	O. Regiodeal
EP000443	Bestemmingsreserve regiodeal	8710019: BR Programma Waddeneilanden (Baten)	87.500,00	0,00	0,00	0,00	O. Regiodeal
EP000142	Maatschap.en vrouwenopvang SDF kst	4438000: Ink.overdr. – ov. instell. en pers. (Lasten)	-9.800,00	-9.800,00	-9.800,00	-9.800,00	P. Maatschappelijke- en vrouwenopvang
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	9.800,00	9.800,00	9.800,00	9.800,00	P. Maatschappelijke- en vrouwenopvang
EP000018	verkiezingen	4380116: representatie (Lasten)	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	Q. verhoging budget verkiezingen
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-2.000,00	-2.000,00	-2.000,00	-2.000,00	Q. verhoging budget verkiezingen
EP000301	overhead: algemene automatisering	4380107: overige goederen en diensten (Lasten)	13.500,00	13.500,00	13.500,00	13.500,00	R. Pepperflow
EP000301	overhead: algemene automatisering	4730000: afschrijvingen (Lasten)	3.600,00	3.600,00	3.600,00	3.600,00	R. Pepperflow
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	-17.100,00	-17.100,00	-17.100,00	-17.100,00	R. Pepperflow
EP000209	Algemene uitkering gemeentefonds	8431000: rijksbijdragen (Baten)	465.000,00	289.000,00	235.000,00	245.000,00	S. Algemene Uitkering
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	465.000,00	289.000,00	235.000,00	245.000,00	S. Algemene Uitkering
INV202615	60 armaturen vervangen	4320000: aanschaf duurzame goederen (Lasten)	33.240,00	0,00	0,00	0,00	T. 60 Armaturen
BGR9	Totaal balansmutaties (tbv rondlopen begr Wijz. KD	9999999: sluitregel balansmutaties (Baten)	33.240,00	0,00	0,00	0,00	T. 60 Armaturen

Activiteit	Omschrijving activiteit	Omschrijving subcategorie	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Toelichting financieel pakket
EP000128	De Lepelaar NEC	4438000: Ink.overdr. – ov. instell. en pers. (Lasten)	-33.333,00	0,00	0,00	0,00	U. Subsidie Lepelaar
EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099: saldo rekening baten en lasten (Lasten)	33.333,00	0,00	0,00	0,00	U. Subsidie Lepelaar